

»Tro er fast tillid til det, man håber, overbevisning om ting, man ikke ser« (Hebr. 11,1)

Troen

Apostelen *Peter* siger, at troen er *dyrebar* (2. Peter 1,1). Mon ikke han sagde det med tanke på, hvad det havde kostet Jesus at bevare hans tro? I hvert fald siger han, at vi har fået denne dyrebare tro *ved vor Guds og Frelseres Jesu Kristi retfærdighed* (samme vers). Det skyldes altså ikke os selv, at vi ejer den; det skyldes Gud vor Frelser alene.

Peters (vor?) erfaring

Peter var den ledende apostel; han bekendte flere gange under vandringen med Herren Jesus, at han (de) troede på Ham. Det var ham, der sagde: »Herre, til hvem skal vi gå hen? Du har det evige livs ord. Og vi er kommet til den tro, at du er Guds Hellige« (Johs. 6,68-69). Det var også ham, der sagde: »Du er Kristus, den levende Guds søn« (Matt. 16,16). Og den sidste aften sagde han: »Jeg vil sætte mit liv til for dig« (Johs. 13,37).

Men samme nat fornægtede han Herren og afskrev enhver forbindelse med ham. Hvor var Peters tro henne?

Den var i *Herrens hænder!* Han bad for Peter, at hans tro ikke måtte glippe (Luk. 22,32) – og mere end det: Han gik med sit blod ind i helligdommen og sone-ede Peters fornægtelse og fald.

Det kalder Peter for

vor Guds og Frelseres Jesu Kristi retfærdighed

og det er ved den, han har fået den dyrebare tro. Lad os være stille for den »store« apostels vidunderlige ord!

Lad os *først* betragte *Jesu Kristi retfærdighed!* Lad os »nøjes med« at betragte den de sidste timer af hans liv hernede! Han bliver mishandlet på det grusomste, men der kommer ikke så meget som et bittert ord over hans læber. Han bærer det stille i en uovervindelig kærlighed til sin Fader i Himmelen, sine små disciple og sine fjender på jorden. På korset i usigelig lidelse og smerte bærer han verdens synd, men hans retfærdighed og kærlighed bryder ikke sammen og går ikke i opløsning under byrden – Han beder for sine bøddler. På Ham, *kun på Ham* ser du den fuldkomne retfærdighed, der aldrig – end ikke i langfredags ubeskrivelige uretfærdighed blev plettet af nogen synd i tanke, ord eller gerning.

Lad os *dernæst* betragte *Guds retfærdighed!* For Peters vedkommende viser den sig derved, at Gud ikke tilregner Peter hans synd, men tilregner ham Jesu Kristi retfærdighed. Peter kunne næppe tilgive

sig selv og blev måske aldrig færdig med at bebrejde sig selv, at han sank så dybt ned i syndens greb – men Jesus bebrejdede ham det ikke – han spurgte ham kun: »Simon, elsker du mig...« (Johs. 21,15 flg.) og lod ham fortsætte som apostel og lod ham fuldende sit løb og nå målet. Du har måske en tilsvarende erfaring af din egen retfærdigheds sammenbrud og af, at Kristi retfærdighed tilregnes dig.

Guds retfærdighed har en anden side, som også overgår vor fatteevne. Det er for Peters vedkommende dette ubegribelige, at Gud fra evighed havde besluttet, at han skulle være Jesu apostel og åbne døren til evangeliet for jøder først (Ap. G. 2), dernæst for samaritaner (Ap. G. 8) og for hedninger (Ap. G. 10). Gud havde *udvalgt* Peter. Gud havde bestemt ham til ikke at blive ramt af vreden over hans synd, men få frelsen i eje med evig herlighed (1. Tess. 5,9). Gud havde forbarmet sig over Peter ligesom over Jakob i sin tid (Rom. 9). Peters tro skyldes altså ikke ham selv, men Guds ufattelige nåde, der allerede før verdens grundvold blev lagt, ytrede sig i, at Gud i sin retfærdighed og barmhjertighed *udvalgte* Peter og *besluttede* at skænke ham troen på vor Herre Jesus. Peters tro udsprang altså af *Guds beslutning* om at forbarme sig over ham. Mon det ikke også gælder din tro?

Højhellig

Judas kalder vor dyrebare tro for *højhellig* (Judas 20). Når vi betænker, hvad det har kostet vor Frelser at skænke os sin retfærdighed, og når vi betænker, at det ikke er os, der har valgt Ham, men Ham, der har valgt os, da fatter vi, at troen på evangeliet sandelig er både *dyrebar* og *højhellig*.

Judas siger, at vi skal opbygge os selv på vor højhellige tro. Dette uddyber apostelen *Paulus* for os.

Han minder os om, at det er Gud, der virker i os at ville og at virke (Fil. 2,13). Hvis Gud ikke gjorde dette, nyttede det ikke noget, at vi selv ville og måske anstrengte os (Rom. 9,16). Tænk, om Gud ikke virkede i os at ville, hvad da?

Så afhængige er vi af Gud – det fremkalder frygt og bæven! Ja, anderledes kan det ikke være! Men i denne frygt og bæven kan vi *arbejde på vor sjæls frelse* – eller som Judas siger: *opbygge os selv* på vor højhellige tro – i taknemmelig overbevisning om, at *det lykkes – thi det er jo Guds vindunderlige vilje med os!*

Tænk, vi små kan bede i Helligånden

– vi kan bevare os i Guds kærlighed – vi kan vente på, at Han i sin barmhjertighed fører os til evigt liv i herligheden hos sig!

Hvilken *dyrebar* tro – hvilken *højhellig* tro – den er Guds udsigelige gave til os, og med den skænker han os sig selv og hele sin rigdom af kærlighed, retfærdighed, godhed og barmhjertighed.

Troens hvile

Troen tror ikke på den troende, ej heller på sig selv, men på Gud. »Tro på Gud og tro på mig,« sagde vor Herre Jesus (Johs. 14,1).

Troen hviler med andre ord i Gud. Den hviler i Guds kærlighed og i Guds store gerninger til vor frelse, de gerninger, der blev fuldbyrdet på Golgata een gang for alle. Troen hviler trygt heri, thi Guds kærlighed ophører aldrig, og det fuldbragte værk er fuldkomment i eet og alt og hverken kan eller skal kompletteres ved noget værk fra min side.

Således hviler troen fra alle egne gerninger. Denne hvile gør den stærk. Hvis der fattedes noget i den fulde frelse, ville troen ikke være tryk og stærk, thi hvordan kunne nogen være vis på, at han/hun kunne komme med det, der fattedes?

Troen ved, at Gud har ført sine udvalgte til *fuldendelse for bestandig*, altså til en fuldendelse, der ikke kan rokkes (Hebr. 10,14 og Rom 8,30).

Troen er *en uophørlig taknemmelighed*, thi hvad Gud har skænket os, overgår altid vor forstand, følelse og fantasi.

Troen er tillige *en uophørlig ydmygelse*, thi intet er mere ydmygende end altid at blive overvældet af en kærlighed, man ikke i nogen måde er værdig til og aldrig kan gøre sig fortjent til. Han bør sandelig vokse, jeg blive mindre.

Troens væsen er kærligheden. Det er ikke svært at forstå. Den udspringer jo af Guds kærlighed – den hviler i Hans kærlighed – ja, Guds kærlighed er udøst i enhver troendes hjerte ved Helligånden.

Troen er lige så stærk som kærligheden, altså uovervindelig.

Troen har sejret over verden (1. Johs. 5,4). Ikke underligt, at den er præget af hvile, af tryghed og styrke. Den gør hver dag mange gode gerninger, ja ikke andet end gode gerninger – den vandrer i dem.

Den er fuldkommen og dog i stadig vækst som et godt træ, der bærer mere og mere frugt år for år. Væksten er en følge af, at den, der tror, lærer sin Fader og Frelser inderligere at kende år efter år. Troen forener den, der tror, med Ham,

han/hun tror på. Således er troen *eftersølgelse*.

Troens kamp

Den dyrebare, højhellige tro er fremmed i verden, thi hele verden ligger i vantroen. Troen gør altså den troende til en fremmed her i verden. Han/hun er i verden, men ikke af verden.

Derfor er troen i kamp, skønt den hviler i Gud fra alle egne gerninger.

Troen kæmper på mange forskellige fronter, måske først og fremmest på *den indre front* imod samvittighedens anklager og tvivlens »mon« – mon Gud virkelig har tilgivet mig – mon Han stadig elsker mig – mon jeg overhovedet kan bestå i dommen – mon, mon, mon? Disse anklager og dette »mon?« forstærkes og understreges af ondskabens åndemagter, som affyrer alle deres gloende pile for at gøre det af med troen og med den troende.

Kampen kan være hård, thi under den

melder Guds lov sig ofte med sine mange forskellige bud – ja, den synes at forvandle alt, hvad Gud siger i sit ord, til krav, der skal opfyldes, før alt bliver godt.

Det kan komme så vidt, at den kæmpende føler sig forladt både af Gud og af mennesker.

Men i dette mørke vinder troen nogle afgørende sejre, der uddyber den troendes tillid til Faderen og Sønnen, så hans/hendes hengivenhed til så stor en Frelser og så stor en frelse bliver endnu mere helhjertet og varmhjertet.

Troen kæmper også nu og da imod *det uforståelige*: hvorfor tillod Gud det – hvorfor greb Han ikke ind? Også her vinder den afgørende sejre og bliver mere værd end det guld, der er prøvet i ilden.

Troens væsen er, som sagt, kærligheden – altså kærligheden til f.eks. de verdslige arbejdskammerater. Den ved, hvornår den skal sige Ja, og hvornår den skal sige Nej til dem. Den ved også, hvornår den

skal tie, og hvornår den skal tale og kalde dem til omvendelse. Troen er nemlig eet med Guds visdom og søger ikke sit eget.

Vor Herre Jesus lader os forstå, at kærligheden skal blive kold hos de fleste, og han siger: »Mon Menneskesønnen, når han kommer, skal finde troen på jorden?«

Kærligheden og troen er altså ikke en selvfølge – hvordan kan den være det, når den er højhellig og dyrebare?

Hvordan bevare den?

Betragter vi troen som en biting eller en selvfølge, da risikerer vi at miste den og kun sidde tilbage med en kærlighedsløs rettroenhed.

Men anser vi troen for *højhellig og dyrebare*, da holder det os vågne i en stadig undren over, at så vidunderlig en gave blev givet os af så herlig en Frelser – og da går hverken kærligheden eller troen i forfald hos os.

Taknemmeligheden

Det, som kan erkendes om Gud, ligger åbent for ethvert menneske. Gud har jo *åbenbaret* det for dem. Thi hans usynlige væsen, både hans evige kraft og hans guddommelighed, har kunnet ses fra verdens skabelse (Rom. 1,19).

Skulle vi omskrive apostelens ord i dette vers, kunne det blive på følgende måde: *Vi tror på Gud den Almægtige, himmelens og jordens Skaber* – med andre ord: det første led i trosbekendelsen.

Paulus går så vidt, at han kalder skaberværket for en *åbenbaring* – en åbenbaring af det, som gennem skaberværket kan erkendes om Gud, nemlig at *Han er*, og at *Han er Skaberen*.

For tiden myldrer vintergæk og erantis op af den frosne jord, og tulipanerne begynder også at melde sig. Foråret så sagte kommer. Dagene længes mærkbart, solen begynder at varme. Når disse linier læses, er stæren sikkert kommet tilbage til sin redekasse efter sit lange ophold sydpå, og når det bliver maj, står våren i sit herligste skrud og overvælder os atter, skønt vi har oplevet det så mange gange.

Det er i følge Paulus en åbenbaring – ikke af Gud som Frelser og Forløser, men som Skaberen og Opretholderen af sin skabning.

Dette kendskab til Gud fremkalder, når man ikke afviser det, ærefrygt og taknemmelighed.

Paulus skriver imidlertid, at »skønt de kendte Gud, *ærede eller takkede de Ham dog ikke som Gud*, men deres tanker blev tomme, og deres uforstandige hjerte blev

formørket. Mens de påstod, at de var viise, blev de dårer ... de ærede og dyrkede skabningen fremfor Skaberen, Han, som er højlovet i evighed! Amen« (Rom. 1,21-25).

Her møder vi grundsinden i syndige mennesker:

Utaknemmeligheden

Ethvert brød, et æg, et æble, et krus mælk fremkalder taknemmelighed hos dem, der ærer Gud, thi det er altsammen en del af hans skaberværk – lad os sige: en del af den grundlæggende åbenbaring af Gud som Skaberen og Opretholderen af sin skabning.

Den, der tager imod det som en selvfølge uden nogen følelse af taknemmelighed, vidner om, at han/hun er på dårskabens vej, behersket af grundsinden.

I Bibelen ser vi, at vor Herre Jesus altid takkede for brødet, endog den nat, da han blev forrådt.

Utaknemmelighed og utilfredshed følges ad og fører længere og længere bort fra Gud og bort fra det at være menneske – thi det er at kende sig selv som en skabning og Gud som Skaberen, fra hvem alle skaberværkets gode gaver kommer.

Den visdom, der er en følge af utaknemmeligheden, er dårskab. Det er kun en dåre, der siger: »Der er ingen Gud« (Salme 53).

Værnet imod utaknemmeligheden er at *sige tak under alle forhold* (1. Tess. 5,18). Dette forudsætter, at man *er* taknemmelig; i overensstemmelse hermed siger aposte-

len: »*Vær taknemmelige*« (Kol. 3,15).

Verden i dag

Der har aldrig været så stor en velstand i Danmark som i dag – og trods dette næppe heller så stor en utaknemmelighed og utilfredshed.

Vi har mere end nogensinde grund til at takke Skaberen for alle hans velgerninger imod os som folk – men grundsinden hersker og får danskerne til at kræve mere endnu – mere endnu, thi utaknemmeligheden gør blind og dum.

Grundsinden åbner for et menneskeuværdigt forhold til tilværelsen, således som Paulus beskriver det i resten af kap. 1 i Romerbrevet.

Utaknemmeligheden bliver sat i system af utaknemmelighedens profeter, derunder mange moderne pædagoger, der lærer børnene ikke at sige tak for maden, thi den er deres ret!

At sige tak bliver sværere og sværere – latterliggøres – ondskabens åndemagter vil have taknemmeligheden udryddet, så grundsinden, utaknemmeligheden, bliver enerådende!

Menigheden

Alt i Herrens helligdom råber: »*Ære*« (Salme 29,9). Her bevares og uddybes taksigelsen og tilbedelsen uafslutteligt. I Guds menighed kender man ikke alene *første* del af trobekendelsen: »Vi tror på Gud den Almægtige, himmelens og jordens Skaber,« men også *anden* del: »og på hans Søn, vor Herre Jesus Kristus...« Man

kender altså ikke blot den åbenbaring, som skaberværket bringer, men også den, som Guds Ord bringer: åbenbaringen af Guds frelse af syndere ved sin Søn, den elskede. Tilsammen er det åbenbaringen af Guds kærlighed, som overgår al erkendelse.

Guds overvældende kærlighed, der synes at blive større, jo ældre man bliver, fremkalder en taknemmelighed, der også bliver tilsvarende større og dybere år for år.

Den giver sig udtryk i en taksigelse, der aldrig hører op, og som regel munder ud i ren tilbedelse. Et Guds barn føler sig kun som *modtager* – modtager af en nåde så rig og ufortjent, at den hver dag opleves som ny og betagende.

Hvorfor mig – hvorfor har Gud udvalgt mig – hvorfor har Han holdt fast ved mig – hvorfor vågner Han over mig dag og nat – hvorfor skænker Han mig al sit hjertes kærlighed, renhed og glæde – hvorfor nægter Han mig intet godt – hvad kan vi andet end at *være* taknemmelige og *sige* tak under alle forhold!

En stor del af Guds nåde rækkes os gennem andre mennesker – vi giver Gud

æren derfor og siger dem tak, thi de var villige til at være Guds sendebud med Guds rige gaver til os.

Utilfredsheden har ringe kår, hvor taknemmeligheden råder og kommer til udtryk i taksigelse. Derfor er der godt at være i Guds hus, hvis det, vel at mærke, virkelig er *Guds* hus – thi er menigheden det, da råder *Guds* Ånd, og den herliggør Guds overvældende kærlighed til os, så vi skammer os over den mindste ansats til utaknemmelighed og utilfredshed, vender os fra den og bryder ud i lovsang, taksigelse og tilbedelse sammen med alle de andre, der hører hjemme i Guds hus.

Men ikke idyl

Denne salighed og taksigelse, som jeg foran har antydnet, kan kun bevares i troen, thi de ydre omstændigheder såvel som vort eget gamle menneske står den ofte imod. Det kender enhver.

Brorson siger: »Ser surt det ud og mørkt i hver en krog, så tro kun dog!«

Asaf siger, at den, der *ofrer* taksigelse, ærer Gud (Salme 50,23).

Bibelen vidner om, at der står en kamp om taksigelsen, fordi der står en kamp om

troen.

Troen prøves. Taknemmeligheden prøves. Skal taksigelsen forstumme?

Vil ingenting lykkes, faldt håbet til jorden,
er fremtidens ansigt forgræmmet
og mat,
har verden og helvede sammen
sig svoren,
har Gud dig i løndom for domstolen
sat:
*I tro skal du takke, ser mørkt det
end ud,
thi Kristus har sejret, almægtig
er Gud.*

Og kan jeg ej se, hvorhen vejen
den snor sig,
så er Du den samme i dag som i går;
og hele min fremtid jeg trøstigt betror
Dig,
til evig tid fast og urokket Du står!
*I tro jeg dig takker, o Gud, for
din magt,
i mørket Du sejred, Du har det
fuldbragt!*

Trøsten

Troen og taknemmeligheden sejrer, men det betyder ikke, at den, der tror, er blevet et overmenneske, der altid er ovenpå. Det er snarere sådan, at fordi Guds kærlighed er udøst i hans/hendes hjerte, lever han/hun mere intenst med i alt, hvad der sker, og oplever derfor både dybere glæder og dybere smerter.

Sådan var det med *Paulus*. Der er næppe nogen, vi »beundrer« mere, og dog var han så menneskelig. Han overvælder os ikke med sin mægtige personlighed, men drager os til sig, fordi han er en af os.

Han lægger ikke skjul på, at han trængte til trøst, ikke blot en enkelt gang eller to, men ofte – i en vis forstand til stadighed. Det kommer særligt tydeligt frem i hans *andet brev til korintherne*.

Al trøsts Gud

Barmhjertighedens Fader og al trøsts Gud – så herligt benævner apostelen vor Herres Jesu Kristi Fader (1,3).

Han overlader det ikke til sine elskede udvalgte at klare livets vanskeligheder, dets sorger, smerter, skuffelser og tab så godt, de nu formår. Han holder sig ikke på afstand af dem og betragter, om de nu holder sig ranke og tapre, thi Han elsker dem. Ganske vist har Han ikke fritaget dem for sorger, smerter og skuffelser – og det underdrer dem undertiden – men gennem det svære vil han komme dem endnu nærmere

re, så de bedre forstår, at hans vej ofte går igennem det, vi tabte. Derfor giver han dem i rette time den trøst, der sætter dem i stand til at trøste andre.

Trøsten består undertiden (men ikke altid) i, at Han kaster lys over, hvorfor det svære skulle ske. Da ser den, der således er blevet trøstet, Guds herlighed *bagfra*.

Guds trøst er imidlertid ganske ofte *glædelige overraskelser*, hvor man havde ventet besværligheder. Vi, der tror, er ikke fritaget for nu og da at være spændt på, hvordan de rundt omkring vil reagere på vort vidnesbyrd, vore afgørelser og dispositioner – ja, vi kan nu og da vente det værste – hvilken trøst, når det så viser sig, at Gud i sin barmhjertighed havde beredt noget ganske andet end det værste – når det sker, føler vi os ligesom Paulus og Titus trøstet overmåde.

Men skulle det vise sig, at vor forventning om det værste var berettiget, da trøster Gud os på en speciel måde: Han bevarer os fra at resignere og afskrive dem, der skuffede os. Han fornyer os i kærligheden til dem og bevarer os således fra, at kødet skulle sejre over Ånden. Således bevarer Han os i at forblive i Hans tjeneste – og dermed sejrer glæden over skuffelsen. Sådan kan kun Gud trøste!

Paulus oplevede så store trængsler, at han opgav håbet om at redde livet. Han var i den største livsfare, men satte sit håb

til Gud, der opvækker de døde. Da greb Gud ind, og apostelen oplevede det som en trøst *med Guds egen kraft* – en trøst, der satte ham i stand til at holde ud i trængsler – en trøst, som de, der havde bedt for ham, også fik del i – altså en trøst med langsigtede virkninger for ham og dem.

Guds trøst tilsigter at *styrke troen, håbet og kærligheden*. Den er ikke et venligt skulderklap, men virkelighed, sandhed og kraft. Den gør de evige, usynlige ting virkelige og understreger, at Gud er Herren, og at al magt i Himmelen og på jorden er overgivet Hans søn, vor Frelser. Det bliver derfor virkelighed, at alle ting samvirker til gode for Hans udvalgte.

Trøsten er Guds barmhjertighed mod os. Han slipper os aldrig og forlader os aldrig. Han vil bære vore byrder dag for dag.

Jorden er endnu ikke et paradis. Vi er endnu i forkrænkkelige legemer. Vi må nu og da tage afsked med en af dem, vi elsker. Da sørger vi – og da trøster Gud os, som Paulus skriver i 1. Tess. 4,13-18.

Kulminationen

Vi kan næppe forestille os en tilværelse uden tryk af nogen art – en tilværelse uden noget suk – end ikke træthedens suk.

Men Guds barmhjertighed og trøst forbereder os hertil. Gud skaber en ny him-

mel og en ny jord. Da skal Han tørre hver tåre af deres øjne, og der skal ingen død være mere, ej heller sorg, ej heller skrig, ej heller pine skal der være mere (Åbenb. 21,4).

Der tier hver en trængsel
og hver en klagerøst,
al skabningens forlængsel
forvandlet er til lyst.
I lys om Herrens trone
med evig sejrsklang
de gyldne harper tone
til alle helgens sang.

Hvad intet øre nemmed,
hvad intet øje så,
har Gud i Himmelhjemmet
hengemt til sine små.

Der, hvor hvert slør vil falde,
bli'r livets gåde løst,
når Gud er alt i alle,
og nåden fuldt udøst.

Gud trøster os med henblik på at give os
den trøst, der gør ende på ethvert skrig, et-
hvert suk, enhver tåre.

Jeg hørte forleden om en lille dreng,

der på en ejendommelig måde var kommet
til troen på vor Herre Jesus. Han læste
hver aften ivrigt i sin Bibel – og så sagde
han: »Der skal intet skænderi være mere!«
Det led han øjensynlig under.

Hvad vi end lider og sukker under og
måske græder over, deler vor Frelser med
os og trøster os så kærligt og kraftigt, at vi
skal få del i den trøst, der for stedse gør
sig selv overflødig, fordi den gør ende på
alt det, der fremkalder behovet for trøst.

Glød jer i Herren!

Tålmodigheden

Troen er overbevist om, at vor Herre Jesus er opstanden fra de døde, og at al magten i himmelen og på jorden er overgivet Ham – men troen ser det endnu ikke – og ofte tyder tingenes tilstand på, at magten er i andres hænder.

Da prøves troen – og taknemmeligheden – og selv trøsten synes ikke altid at strække til.

Profeterne kendte til dette – tænk blot på *Jeremias* – ikke blot de ydre omstændigheder gik ham imod, men han selv kom personligt til at lide legemligt – f.eks. da han blev kaster i cisternen. Og dog havde Gud, da Han kaldte ham, sagt til ham: »De skal kæmpe imod dig, men ikke kunne magte dig, thi jeg er med dig for at frelse dig, lyder det fra HERREN« (kap. 1,19).

I *Salmernes bog* hører vi gang på gang Guds udvalgte spørge Gud, hvorfor han skjuler sit ansigt for dem og ikke hører deres bøn: »Hvorfor vil du skjule dit ansigt for os, glemme vor nød og trængsel?« (Salme 44,25) »Hvorfor forstøder du, HERRE, min sjæl og skjuler dit åsyn for mig?« (Salme 88,15).

Og *Jobs bog* taler for sig selv herom.

Da bringes den troende hen til den grænse, hvor forargelsen på Gud lurer på ham for at opsluge ham. Jeremias kom så nær hertil, at han udbrød: »Hvorfor er min smerte evig, ulægeligt mit sår? Det vil ikke læges.« Og så siger han til Herren: »Du blev mig som en skuffende bæk, som vand, der sviger« (Jerem. 15,18). Hvor godt, at Gud ikke tog ham på ordet, men forstod, hvad hans elskede tjener led!

Det er, som om den side af troen, der hedder *tålmodigheden*, er gået tabt for profeten – og dermed er troen også gået tabt.

Men ligesom *Peters* tro, da han for-nægtede Herren, forblev i Jesu hænder og derfor blev bevaret, således også med profetens *tålmodighed*. Da han tilsyneladende overskred grænsen til forargelsen på Gud

og lod forargelsen få frit løb, bevarede Herren sin fortvivlede tjener, bragte ham atter på fode og *opøvede ham i tro og tålmodighed*.

At bie på Herren

Vi vil gerne have hurtige resultater af vor indsats. Der skal helst ske noget. Vi ønsker omgående svar på vore bønner. Vor tro har svært ved at tillægge *tålmodigheden* nogen afgørende betydning.

Og dog lærer selve naturen os, at bonden må bie på jordens dyrebare afgrøde og vente *tålmodigt* på den, til den har fået tidligregn og sildigregn (Jakob 5,7), og at forældre må lade barnet få al den tid, det behøver for at vokse legemligt og modnes personligt.

Ikke blot lærer naturen os, at det er nødvendigt at bie på Guds gaver – *Guds-frygten* lærer os det også!

Gud den Almægtige og jeg er ikke jævnbyrdige partnere, end ikke når jeg som hans barn har lov til at sige: »Abba, Fader!« og har frimodig adgang til Ham i det allerhelligste. Han er og forbliver HERREN – jeg er og forbliver en benådet synder.

Jeg må gerne frembære mine ønsker og længsler for Ham – men det er Ham, der bestemmer – det er Hans vilje, der råder.

Mine tanker er ikke uden videre også Hans – ej heller mine metoder – min visdom kan ikke måle sig med Hans.

Derfor må jeg lære at *bie på Ham*, d.v.s. lære *tålmodigt* at stole på Ham med håb imod håb, således som *Abraham* gjorde.

Salmisten siger: »Jeg håber på HERREN, min sjæl håber på hans ord. På HERREN *bier* min sjæl mer end vægter på morgen, vægter på morgen. Israel, *bi* på HERREN« (Salme 130,5-7).

David siger, formentlig ud fra sit livs dybe erfaringer: »HERRE, mit hjerte er

ikke hovmodigt, mine øjne er ikke stolte, jeg sysler ikke med store ting, med ting, der er mig for høje. Nej, jeg har lullet og tysset min sjæl; som afvant barn hos sin Moder har min sjæl det hos HERREN. Israel, *bi* på HERREN fra nu og til evig tid« (Salme 131).

Alle Guds børn har måttet øve sig i, at Guds forjættelser arver vi kun ved tro og *tålmodighed* (Hebr. 6,12). Først når vor Herre Jesus åbenbarer sig synligt, får vi alt, hvad han har lovet os – og det overgår alt, hvad vi nu kan forestille os.

Tro og *tålmodighed* udgør tilsammen *udholdenheden*, den sunde, stærke og ydmyge.

vor Frelser

Udholdenheden er ikke stædighed, påståelighed eller stivsindethed, men Jesu sindelag. Derfor må vi have Ham for øje, når modgangen møder os.

Udholdenheden er ikke selvisk eller egoistisk, men kærlig og mild. Det var i kærlighed til sin Fader og til os, vor Frelser holdt ud indtil det sidste.

Stærke stenhjarter kan nok holde ud – men ikke i kærligheden.

Sønderbrudte, benådede hjerter kan fyldes af Guds Ånd, altså af Hans kærlighed. De føler sig ikke stærke – slet ikke selvsikre – og dog holder de ud, bier *tålmodigt*, bevarer en hellig glæde midt under tårer – og når det mål, den sejrpris, Gud fra det høje kaldte dem til i Kristus Jesus.

Jeg har før sagt, at jeg holder meget af at besøge de ensomme, gamle, prøvede nådessøskende, thi hos dem bliver jeg altid velsignet. En af dem, som jeg har besøgt i mange år, bliver svagere og svagere – har mange smerter, men klager aldrig. I sin bøn siger hun altid: »Din nåde, Herre Jesus, er mig nok!«

Det gør altid indtryk på min sjæl. Her er *tålmodigheden* – ikke isoleret, men

blandet med glæde, taknemmelighed og ægte Guds frygt.

»Så lad da også os, som har så stor en sky af vidner omkring os, lægge alt det bort, som tynger, og synden, som så let hilder os, og lad os med udholdenhed ile fremad i det kapløb, vi har foran os, medens vi retter vort blik mod Jesus, troens banebryder og fuldender, som for at få den glæde, som ventede ham, udholdt korset uden at ænse skammen, og som nu har taget sæde på højre side af Guds trone. Ja på Ham...skal I tænke...« (Hebr. 12,1-3).

Tålmodighed behøves, når tro og håb de skal ved megen trængsel prøves i denne jammerdal!

Du Guds udvalgte flok, tålmodighed må læres, om kronen den skal bæres – det kan ej siges nok.

Tålmodigheden tændes i troen på Guds ord, når Herrens nåde kendes mod dem, som på Ham tror, så hjertet al sin sorg

Ham frejdigt overlader, og råber: Abba, Fader, Du er vor faste borg!

Tålmodighed kan vente; og bliver tiden lang, den går sin trøst at hente ved himmelsk fuglesang i Ordets urtegård. Der dæmpes al dens sukke, der kan den urter plukke mod alle sine sår.

Trofostheden

»Mangen kaldes en velvillig mand, men hvem kan finde en trofast mand?« Det er Salomos vemodige konstatering af et faktum iblandt mennesker (Ordsp. 20,6) – end ikke sig selv kunne kong Salomo jo betragte som trofast!

Apostelen Paulus gjorde en tilsvarende iagttagelse, dog med den forskel, at han fandt enkelte trofaste, blandt dem *Timoteus*: »Alle søger deres eget – men hans prøvede troskab kender I...« (Fil 2,21-22).

Af alt ædelt forekommer troskab og trofasthed mig at være det ædleste. Hvad er et ægteskab uden troskab og trofasthed – et venskab – hvad betyder alle glimrende gaver, evner og talenter, hvis ikke de forvaltes i troskab?

Uden trofasthed og troskab bliver livet ikke andet end nogle tilløb, der aldrig fører til målet – nogle begyndelser, der ikke fuldføres – en velvilje, der aldrig træder i karakter.

Det afgørende for os alle er ikke, hvor mange talenter og pund Herren betroede os, men om Han kan sige: »Vel, du gode og tro tjener!« til os eller ej.

Det skjulte liv

Trofostheden glimrer ikke – den gør intet for at blive bemærket – den overses som regel, i hvert fald i begyndelsen. Stilheden er dens element. Den omtaler ikke sig selv.

Den, der er trofast, holder sig nær til Herren. Det er ham/hende magtpåliggende at »blive i Kristus« – at blive i Hans sindelag – at lytte til Ham i enhver sag.

Kun derved holdes selvisheden nede. Den er trofasthedens modsætning. Den, der søger sit eget, forbliver aldrig trofast.

Man kan under dække af »tjeneste for Herren« alligevel søge sit eget. Men den, der bliver i Kristus og holder sig nær til Ham, gør det ikke, thi Kristi kærlighed griber Ham – og kærligheden søger ikke

sit eget.

Trofostheden og kærligheden er tvillinger. De er kraften i ethvert lykkeligt ægteskab, ethvert værdifuldt venskab, i enhver sand tjeneste i Herrens vingård.

»Bliv i min kærlighed,« sagde Jesus til sine disciple. Gør vi det, kan vi sætte livet til for vore venner. Noget højere udtryk for trofasthed imod dem findes ikke.

Vi må have Jesus for øje, hvis vi skal blive i kærligheden og trofastheden.

Guds trofasthed

Gud er kærlighed. Derfor findes der ikke utroskab i Ham. Er vi utro, forbliver Han dog tro, thi fornægte sig selv kan Han ikke (2. Tim. 2,13). Menneskers utroskab kan ikke ophæve Guds trofasthed (Rom. 3,3).

Det oplevede Peter sandelig. Han var utro, men Jesus forblev hans trofaste Ven og Frelser. Jesus elskede Peter og satte livet til for ham – tog Peters synd og utroskab på sig og udslettede den i sit dyre blod.

Vi møder i Skriften det mærkelige, at tillægsordet *trofast* ikke blot knyttes til personer, men også til begreber. Guds ord taler om *de trofaste nådeløfter* (Esaj. 55,3 og Ap. G. 13,34). Guds løfter kaldes trofaste, fordi Han, der har givet os dem, er trofast og *almægtig*. Han kender ikke som vi til en trofasthed, der ikke kan udrette, hvad den gerne vil. Derfor siger Paulus til os: »Trofast er Han, der kalder jer, han vil også gøre det« (1. Tess. 5,24). Spørger vi: »Hvad vil Han gøre?« er svaret: »Han vil hellige jer helt og fuldt og bevare jeres ånd, sjæl og legeme helt og holdent og uden dadel ved vor Herres Jesus Kristi komme« (vers 23). Han vil med andre ord frelse os fuldkomment, som Han har lovet, thi han er trofast imod os.

Han opgiver os ikke. Han forlader os ikke, slipper os ikke. Han fuldfører i sin trofasthed det gode værk, han har begyndt i os.

Vor indbyrdes trofasthed og troskab

Du har formentlig lagt mærke til, at de trofaste ofte er dem, der gør det mindste nummer ud af sig selv. De er alles tjenere. Men de er ikke sølle, thi de ved, på hvem de tror, og de følger Ham. De er ikke menneskers trælle, skønt de er deres tjenere.

Deres troskab er ikke rettet imod en sag eller et foretagende, men imod Herren. Derfor er de ikke tro på bekostning af lydigheden imod Ham. De er først og sidst Herrens tjenere.

Derfor kan man stole på dem. Thi selvom de siger Nej, hvor du gerne ville have deres Ja, kan du være forvisset om, at de ikke svigter dig, men forbliver din trofaste ven, der fortsat omslutter dig med deres forbøn og oprigtige sandhedskærlighed.

En sådan var *Timoteus*. Paulus kalder ham for sit elskede og trofaste barn i Herren (1. Kor. 4,17).

Og der var andre. Men hvad med alle dem, der søgte deres eget? Lad os konkretisere spørgsmålet, så det lyder således: »Hvad med mig, som føler mig alt andet end trofast og frygter regnskabsdagen?«

Lad ikke den følelse og frygt kvæle den spire til troskab og trofasthed, som Gud har sået i din sjæl. Bliv i Lyset, så renser Jesu, Guds søns blod dig fra al utroskab, thi bekender vi vore synder, er Han *trofast* og retfærdig, så han tilgiver os vore synder og renser os fra al uretfærdighed, inklusive utroskab og troløshed (1. Johs. 1,7-9).

Så kan du bede Ham tillidsfuldt om at give trofasthedens spire i din sjæl vækst og styrke – og så kan du fryde dig over, at Han, som kalder dig (og kalder dig igen) er trofast. Han vil også gøre det!